

***SCIENCE AND
INNOVATIONS:
GLOBAL
CHALLENGES***

**Abstracts of XLIII International Scientific
and Practical Conference
Poland, Warsaw**

**Poland, Warsaw
19 – 20, December 2022**

ПРОКУРАТУРА УКРАЇНИ:
ТРАНСФОРМАЦІЯ ПІДХОДУ «ВІД НАГЛЯДУ ДО
ДІЯЛЬНОСТІ»

Подкопаєв С.В.,
*старший науковий співробітник
відділу дослідження проблем
кримінального процесу та судоустрою
Науково-дослідного інституту вивчення проблем
злочинності імені академіка В.В. Сташиса
Національної академії правових наук України
м. Харків, Україна
доктор юридичних наук, доцент*

1. Традиційно, протягом багатьох років, починаючи ще з до радянських часів, для характеристики діяльності прокуратури застосовувалося поняття «прокурорський нагляд». Це можна пояснити тим, що наглядова діяльність прокуратури, особливо в радянський період, була, безумовно, основою її функціонування. Так само і в теорії діяльність розглядалася, як правило, крізь призму прокурорського нагляду, який, у свою чергу, деякими дослідниками (В.В. Гаврилов, В.Г. Даєв, М.М. Маршунов та ін.) розглядався в якості однієї (єдиної) функції прокуратури. При цьому основні, «високоспеціалізовані» напрями діяльності в межах наглядової функції отримали назву «галузей прокурорського нагляду» (Б.М. Спірідонов, В.Д. Ломовський та ін.).

2. Закон України «Про прокуратуру» 1991 року (ст. 5 у первинній редакції) увібрав у себе низку положень ст. 3 Закону СРСР «Про прокуратуру СРСР» 1979 року, однак змін зазнала термінологія: назва статті з «основних напрямів діяльності прокуратури» (деякі з них у правовій доктрині на той час розглядалися як «галузі» єдиного прокурорського нагляду) була змінена на нову, а саме на «основні функції прокуратури». У подальшому саме це й слугувало відправним пунктом розвитку концепції «багатофункціональності» прокуратури.

3. Становлення судової влади, перегляд прокурорської компетенції та відповідні законодавчі зміни призвели до усвідомлення того, що традиційний термін «прокурорський нагляд» повною мірою вже не охоплює зовнішньофункціональну діяльність прокуратури, а є лише її частиною. Відповідно, існує необхідність зміни вектора погляду та акцентування уваги саме на понятті «прокурорська діяльність» (діяльність прокуратури).

3.1. Діяльність прокуратури (прокурорська діяльність), як про це свідчить результат аналізу наукових джерел, традиційно розглядається дослідниками крізь призму функціонального підходу. Він почав активно формуватися ще у середині 80 років (В.П. Рябцев) і отримав свій розвиток у 90 роках минулого – на початку ХХІ століття (М.В. Косюта, М.І. Мичко, В.В. Сухонос, М.С. Шалумов та ін.).

3.2. На сьогодні в численних наукових джерелах з приводу поняття «функція прокуратури» склався суттєвий плюралізм думок, що пояснюється її невизначеністю у зв'язку з неоднозначністю критеріїв, які покладені в саму основу «функції». Водночас при всьому різноманітті поняття «функція прокуратури» (основний напрям діяльності, вид діяльності, частина діяльності) загальним для них є те, що дослідники включають до нього «діяльність прокуратури», яка є обов'язковим елементом у визначенні її поняття.

3.3. Функція прокуратури є категорією, що здебільшого носить абстрактний характер. Важливість значення її наукової розробки полягає передусім у сприянні розкриттю ролі та значення інституту прокуратури в суспільстві та державі чи сутності самої прокурорської діяльності, а не у виробленні шляхів її оптимізації, підвищенні результативності й ефективності. Відповідно, перспективним вбачається підхід до розгляду змісту діяльності прокуратури як виду державної (юридичної) діяльності (діяльнісний підхід).

4. Діяльність прокуратури в Україні, як об'єктивно зумовлений потребами держави і суспільства специфічний вид державної юридичної діяльності та процес впливу прокуратури, у межах її компетенції з використанням передбачених законом засобів, на

учасників правових відносин для досягнення своєї мети, передбаченої в законі (В.В. Ключков), має свої структурні елементи: об'єкт, предмет, мету, завдання, засоби та способи здійснення, результат діяльності. Саме вони, у підсумку, зумовлюють особливість змісту діяльності, як сукупності всіх складових її властивостей, елементів і процесів, а також особливість правового положення самого суб'єкта – прокурора.

5. На сьогодні в теорії прокурорської діяльності потенціал традиційного функціонального підходу до розгляду змісту діяльності прокуратури в контексті розробки пропозицій щодо її оптимізації, підвищення результативності й ефективності майже вичерпано. Перспективним вбачається підхід до розгляду діяльності прокуратури як виду державної діяльності (діяльнісний підхід) в єдності таких основних елементів: а) мети діяльності; б) завдань; в) засобів і способів реалізації (повноважень прокурорів); г) результату діяльності та інструментів його оцінки.

СУЧАСНІ ПОЛІТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З МОРАЛЬНИМИ ЗАСАДАМИ СУСПІЛЬСТВА.

Полив'яна Уляна Олександрівна
студентка магістратури кафедри політології
Дніпровський національний університет
імені Олеся Гончара

Сучасний світ не можливо уявити без політики. Зрозуміло, що кожна людина може по-різному відноситись до політики. Деякі з них приймають активну участь у її практичній реалізації, в той час як інші байдуже відносяться до неї та не бажають приймати в ній участь. Проте, у жодного з членів суспільства не викликає сумнів той факт, що політика охоплює усі сфери суспільного життя та пронизує його. Саме тому закономірно виникає питання: яким чином політика співвідноситься з мораллю?